

skrides, men det har neppe heller bevislig fundet Sted under de Forhold, vi hidtil har haft. At der er mange, hvem det ikke vil smage, at denne Ret bibeholdes, er noget for sig; men vi skønner ikke rettere end, at det er rigtigt, og at det vil være formaalstjenligt at bibeholde de hidtidige Bestemmelser paa dette Punkt.

I § 11 foreslaas, at naar Indenrigsministeren efter Samraad med Handelsministeren anser det for rigtigt, skal det kunne bestemmes, at der skal aflægges Læreprøve i visse Fag eller Dele af Fag. Det, mener vi, er noget, som ikke Ministeriet, men Faget maa bestemme. Maa-ske jeg med det samme maa nævne, at de Læreprøvenævn, som her foreslaas, ønsker vi ikke at faa indført. Vi har i de mange Aar, der er gaaet, indført Læreprøver eller Svendepøver, som vi kalder dem, i mangfoldige Fag. Fra Haandværkerstandens Side ønsker vi, at der skal aflægges Prøver i hvert Fag, hvor det overhovedet er muligt, og vi har intet som helst imod, at der ogsaa sidder Arbejdere i Svendepøvekommissionen, som vi kalder den; men vi maa hævde, at det skal være Fagene, der udnævner dem, som skal være Skuemestre og tilsynshavende ved disse Prøver, og at det ikke bør være et Nævn, saaledes som det foreslaas her i Lovforslaget.

Ifølge Lovforslagets § 12 skal Halvdelen af Undervisningstiden i tekniske Skoler og Handelsskoler kunne fradrages Arbejdstiden, og endvidere bestemmes det, at Undervisningen ikke maa finde Sted efter Kl. 8 Aften. Heller ikke dette kan vi gaa med til. Den Tid, som medgaar til Undervisningen i tekniske Skoler og Handelsskoler, kan tages og bør tages fra den Tid, som Lærlingene har til Raadighed udover Arbejdstiden, og efterhaanden som Arbejdstiden bliver indskrænket, er der ogsaa blevet mere og bedre Lejlighed til, at dette kan ske. Det er derfor ikke nødvendigt at gaa til det, der her foreslaas, idet det ikke paa nogen Maade kan siges at være at overanstrenge Lærlingene at lade dem tage Undervisning i den Tid, der ligger udenfor Arbejdstiden. Der er ogsaa et rent praktisk Hensyn, der her bør tages, idet det er nødvendigt, at Lærlingene er paa Arbejdsstedet i den fulde Arbejdstid, saa de kan deltage i alt forefaldende Arbejde. Man kan da ikke lade en Lærling forlade Arbejdsstedet, naar han maaske er midt i et Stykke Arbejde, som han har sammen med andre, for at lade ham gaa til Undervisning, blot fordi man synes, det

er for haardt for ham først at udføre sit Arbejde. Det gaar ikke an, og det er noget, som vi bestemt maa modsætte os. Den højtærede Minister talte ved Forelæg-gelsen af Lovforslaget om, hvor haardt det er for saadan en Dreng, naar han skal besøge den tekniske Skole eller Handelsskolen efter sin Arbejdstid. Nu maa vi imidlertid huske paa, at i Lovforslaget er der Tale om en Arbejdstid paa 8 Timer. Den højtærede Minister udtalte, at det var ganske meningsløst, at Undervisningen i tekniske Skoler eller Handelsskoler skulde finde Sted mellem Kl. 8 og Kl. 10 om Aftenen, idet Lærlingene maaske havde været nødt til at staa op Kl. 5 om Morgenen for at være paa Arbejdsstedet Kl. 6. Hvis en Lærling virkelig skal møde til Arbejdet Kl. 6 om Morgenen, og der, saaledes som Ministeren foreslaar det, kun bliver Tale om en 8 Timers Arbejdsdag, vil han imidlertid være færdig tidlig paa Eftermiddagen, og saa vil der i alt Fald være et meget langt Ophold mellem vedkommende Lærlings Arbejdstids Ophør og Undervisningens Begyndelse. Men det er meget muligt, at vi, efterhaanden som Arbejdstiden dels er, dels bliver indskrænket, kan komme til at slutte Undervisningen paa tekniske Skoler noget før, end det nu sker. Men det vil af mange Grunde være ganske ugørligt pludselig at sige, at Undervisningen maa ikke finde Sted efter Kl. 8; det vil være et stort Spørgsmaal, om man vil kunne faa de nødvendige Lærere til at undervise, det vil ogsaa være vanskeligt at faa Lokaler o. s. v. Derfor maa vi fastholde, at denne Bestemmelse ikke gennemføres, idet vi dog er villige til at lade Undervisningen begynde tidligere, efterhaanden som Forholdene gør det muligt. Man maa ikke heraf slutte, at Læremestrene stiller sig vrangvilligt overfor Undervisningen paa tekniske Skoler. Samtlige tekniske Skoler i Landet er jo opvokset ved Hjælp af Læremestrene; det er de selvstændige næringsdrivende, som har taget Initiativet til deres Oprettelse og har bragt store Ofre derfor. Der er ganske vist senere ydet Støtte fra Staten. Jeg nævner dette, for at ikke ærede Medlemmer, som ikke kender Forholdene, muligvis skulde tro, at Læremestrene og Erhvervene i det hele var vrangvillige overfor de tekniske Skoler. Det er saa langt fra Tilfældet.

§ 13 omhandler Lærlinges Sygdomme; her er vi af den Opfattelse, at ligesom det er paabudt, at man skal holde sine Arbejdere ulykkesforsikrede, maa det ogsaa